

Matouš Dvořák
Nico Moro

PĚŠKY

Z PAŘÍŽE

DO SANTIAGA

Pěšky z Paříže do Santiaga

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Matouš Dvořák – Nico Moro

Pěšky z Paříže do Santiaga – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

PĚŠKY Z PAŘÍŽE DO SANTIAGA

MATOUŠ DVOŘÁK – NICO MORO

© Matouš Dvořák, 2021

© Nico Moro, 2021

foto str.67 France©Atout

ISBN tištěné verze 978-80-264-3559-4

ISBN e-knihy 978-80-264-3582-2 (1. zveřejnění, 2021)(epub)

ISBN e-knihy 978-80-264-3583-9 (1. zveřejnění, 2021)(mobi)

ISBN e-knihy 978-80-264-3581-5 (1. zveřejnění, 2021)(ePDF)

PĚŠKY Z PAŘÍŽE DO SANTIAGA

MATOUŠ DVOŘÁK – NICO MORO

OBSAH

Věnování	6
Poděkování	6
Předmluva	6
Kdo jsme	7
Odkud a kam	7

FRANCIE

Den 1 – Město světél	10
Den 2 – Sherwood	16
Den 3 – Le Moulin	22
Den 4 – Druhý dech	29
Den 5 – Novosvětská	32
Den 6 – Nico má klobouk	34
Den 7 – Voda nad zlato	38
Den 8 – Les Misérables	42
Den 9 – Lachtaní chorál	48
Den 10 – Quo vadis	50
Den 11 – Po stopách Kozoroha	53
Den 12 – Země zavřených dveří	55
Den 13 – Peklo na zemi	58
Den 14 – Halucinace kruhového objezdu	64
Den 15 – Zemědělská sýpka	66
Den 16 – Nejhorší záchod ve Skotsku	69
Den 17 – Belgické pivo a poker	73
Den 18 – Hrabě Monte Quézac	76
Den 19 – Ratatouille	80
Den 20 – Imigranti	83
Den 21 – Divoký hon	86
Den 22 – Nico je rentiér	89
Den 23 – Bordeaux	92
Den 24 – Nekonečná rovina	96
Den 25 – Příliš mnoho vody	98
Den 26 – Faustův dům	102
Den 27 – Benzinová pumpa	104
Den 28 – Smrt poutníka	106
Den 29 – Oceán	109
Den 30 – Měsíc na cestě	114

ŠPANĚLSKO

Den 31 – Nový začátek	122
Den 32 – Den poté	130
Den 33 – Camino Vasco	136
Den 34 – Montes Vascos	142
Den 35 – Vitoria	146
Den 36 – Pryč z trasy	150
Den 37 – Šaty dělají člověka	156
Den 38 – Víno, ženy, zpěv	161
Den 39 – Vystřízlivění	169
Den 40 – Camino Francese	176
Den 41 – Už nejsme sami	178
Den 42 – Nový režim	182
Den 43 – Sedmnáctka ničeho	185
Den 44 – Hobití chýše	188
Den 45 – Život v base	192
Den 46 – Periferie	196
Den 47 – Gaudí	201
Den 48 – Leónské hory	204
Den 49 – Záhada staré dámy	208
Den 50 – Až na vrcholky hor	214
Den 51 – Vzhůru dolů	220
Den 52 – Oáza	223
Den 53 – Poslední stovka	228
Den 54 – Jak se vrátit	232
Den 55 – Tak blízko, a přece tak daleko	236
Den 56 – Na prahu Mléčné dráhy	239
Poznámky	254

EPILOG .....

257

Motorovými stroji domů	257
Život po cestě	259

VĚNOVÁNÍ

Tuto knihu věnujeme svým rodinám, které jsme touto cestou uvedli do dva měsíce trvajícího stavu plného obav a marného očekávání předčasného návratu.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem našim přátelům a fanouškům za obrovskou podporu, která nám po cestě moc pomáhala.

V neposlední řadě chci poděkovat své středoškolské učitelce francouzštiny Zuzaně Vilímové, bez jejíž hodin bychom ve Francii nepřežili ani dvě minuty.

A nakonec vyjadřujeme největší dík Pepovi Južaninovi staršímu, našemu největšímu podporovateli, který na sociálních sítích uvedl, že je vidět, že máme hovno na práci. Moc si toho vážíme.

PŘEDMLUVA

Bylo to v dubnu 2017, kdy jsme se rozhodli vydat pěšky z naší rodné Třebíče do rakouské Vídně. Několikadenní cesta, dlouhá asi 150 kilometrů, v nás na konci zanechala dvě věci: velkou bolest a úžasné vzpomínky. A jak tomu tak bývá, bolest po nějaké době odezněla. Vzpomínky však zůstaly. A k nim přibyly i zkušenosti, které jsme potřebovali, abychom se mohli vydat někam dále. Například i na jedno z nejvýznamnějších poutních míst na světě – do Santiaga de Compostela.

KDO JSME

Matouš - narozený 1998 v Třebíči. V době cesty studentem politologie a žurnalistiky v Brně. Má rád šachy, hraní na piano, kávu a pořady Jirky Babici. Nemá rád pavouky.

Nico - narozený 1999 v malé italské vesničce v podhůří Alp. V době cesty stále usiluje o to, aby se mu podařilo zavčas dorazit k maturitní zkoušce. Má rád Itálii. Nemá rád hady.

ODKUD A KAM

Wiki říká: „Svatojanská cesta (Camino de Santiago) je název historické sítě dvanácti poutních cest, které vedou k hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále v Santiagu de Compostela ve španělské Galicii.“

„Kam“ tedy bylo více než jasné.

Stále nedořešenou otázkou pro nás ale zůstávalo, odkud vyjít. Existuje spousta lidí (a některé z nich jsme potkali osobně), kteří se rozhodli vyrazit od prahu vlastního domu. Vydat se touto cestou by však pro nás, kteří žijeme v České republice, znamenalo ujít zhruba 2 500 kilometrů. Takovou vzdálenost jsme sice ani před zdárným absolvováním naší poutě a ani po něm nepovažovali za něco nepřekonatelného, nicméně jsme před cestou museli čelit skutečnosti, že jsme studenti, kteří už z principu vlastního studentství nemají až takové finanční a časové možnosti, aby jejich cesta mohla trvat přes tři měsíce.

Jako další možnost se tedy nabízelo vydat se hlavními poutními trasami. Mezi nejznámější trasy patří například Camino del Norte (830 km), která vede z Irunu, města na španělsko-francouzské hranici, a táhne se po celém severním pobřeží Španělska, přičemž nabízí četné výhledy na Atlantský oceán. Další možnou a velmi oblíbenou trasou je Camino Portugués (250 km), která začíná v portugalském Portu, případně už v hlavním městě Lisabonu, a táhne se podobně jako del Norte podél Atlantiku. A pak tu je nejznámější trasa Camino Francés (790 km), která začíná ve francouzském městečku Saint Jean Pied de Port, jež se nachází asi 15 kilometrů od španělských hranic. Na této trase si člověk užije, na rozdíl od oceánu na předešlých dvou, především pořádného pyrenejského vrásnění.

My jsme ovšem na začátku naší cesty o těchto trasách nic nevěděli, resp. byli jsme si vědomi toho, že nějaké oficiální trasy existují, ale nic jsme si o nich nezjistili. Pouť do Santiaga pro nás hlavně znamenala dojít do Santiaga, a to naprosto odkudkoliv. Zkrátka se do našich úvah o poutnictví promítaly spíše romantické představy z devatenáctého století. Co jsme si ale uvědomovali moc dobře, bylo, že všechny tyto oblíbené trasy jsou příliš krátké. A proto jsme se rozhodli, že nezačneme ani na jedné z nich. Toto rozhodnutí pak ještě podpořila skutečnost, že se z těchto míst do Santiaga každoročně vydávají statisíce dalších poutníků.

Naším počátečním bodem se stala Paříž. Proč? Představovala pro nás ideální vzdálenost 1 500 kilometrů, které se dají ujít během dvou měsíců, aniž by člověk musel být v extrémní formě. (Vhodná je jakákoliv forma, která člověku umožňuje zvednout se z pohovky bez vydání hlasitého zvuku.) A také nevšednost. Věděli jsme především díky Ladislavu Ziburovi, který už boty dávno pověsil na hřebík, protože většinu času tráví v limuzíně, že hlavní trasa vede ze Saint Jean Pied de Port, a proto jsme chtěli něco jiného, něco neobvyklého. Navíc pro nás Francie vždycky byla jakýmsi tajemným a lákavým místem. Vynikající kuchyně, umění i příroda (víno, prokletí básníci a inspirace pro Van Gogha). To všechno ještě posílené představou, že mi nebude dělat potíž ani tamější jazyk.

*Tu chystám se jít vstříc světu
jen vstříc světu těch věčných krás
blahých dnů kol říčních naspů
z Města světél
jež probudí včas spící oči
prve zřící světa jas*

*Tu chystám se pryč od známého
jen světem samým se nechám vést
ke skvoucím vodám v lučním kvítí
vně země rodné
vně českých měst a českých vesnic
toť cílem těch dlouhých cest*

1087347

FRANCIE

PAŘÍŽ → ISSY LES MOULINEAUX → MEUDON → BIÈVRES → IGNY → PALAISEAU → ORSAY →
GOMETZ LE CHÂTEL → FORGES LES BAINS → ANGERVILLIERS → SAINT CYR SOUS DOURDAN
→ DOURDAN → CORBREUSE → CHATIGNONVILLE → GARANCIÈRES EN BEAUCE → VIERVILLE
→ ORLU → BAUDREVILLE → MÉROUVILLE → NEUVY EN BEAUCE → TRANCRAINVILLE →
LE PUISET → JANVILLE → BAZOCHES LES HAUTES → BAIGNEAUX → LUMEAU → TERMINIERS →
ROUVRAY SAINTE CROIX → PATAY → SAINT PÉRAVY LA COLOMBE → SAINT SIGISMOND →
GÉMIGNY → ROZIÈRES EN BEAUCE → HUISSEAU SUR MAUVES → MEUNG SUR LOIRE → SAINT
LAURENT NOUAN → NOUAN SUR LOIRE → MUIDES SUR LOIRE → BRACIEUX → TOUR EN
SOLOGNE → COUR CHEVERNY → CHEVERNY → CONTRES → COUDES → SAINT ROMAIN
SUR CHER → SAINT AIGNAN → CHATEAUVIEUX → NOUANS LES FONTAINES → VILLEDÔMAIN
→ CHATILLON SUR INDRE → AZAY LE FERRON → MARTIZAY → TOURNON SAINT MARTIN →
ANGLES SUR L'ANGLIN → SAINT PIERRE DE MAILLÉ → LA PUYE → CHAUVIGNY → POUILLÉ
→ TERCÉ → FLEURÉ → VERNON → SAINT MAURICE LA CLOUERE → GENÇAY → MAGNÉ → LA
FERRIÈRE AIROUX → SOMMIÈRES DU CLAIN → CHAMPNIERS → SAVIGNÉ → CIVRAY → SAINT
GAUDENT → LIZANT → BIOUSSAC → VERTEUIL SUR CHARENTE → MANSLE → SAINT AMANT
DE BOIXE → MONTIGNAC CHARENTE → MARSAC → ASNIÈRES SUR NOUÈRE → HIERSAC →
SAINT SIMEUX → CHATEAUNEUF SUR CHARENTE → ERAVILLE → MALAVILLE → CHADEUIL →
VIVILLE → SAINT MÉDARD → BARBEZIEUX SAINT HILAIRE → REIGNAC → BAINES SAINTE
RADEGONDE → LE TÂTRE → CHANTILLAC → TOUVERAC → CHEVANCEAUX → BUSSAC FORÊT
→ SAINT MARIENS → CÉZAC → PEUJARD → VIRSAC → SAINT ANDRÉ DE CUBZAC → CUBSAC
LES PONTS → SAINT VINCENT DE PAUL → AMBARES ET LAGRAVE → SAINTE EULALIE →
CARBON BLANC → LORMONT → BORDEAUX → LE BARP → SALLES → LAVIGNOLLE → BELIN
BELIET → SAUGNACQ ET MURET → LABOUHEYRE → ESCOURCE → LESPERON → ONESSE
LAHARIE → CASTETS → MAGESCQ → SAINT VINCENT DE TYROSSE → BÈNESSE MAREMNE →
LABENNE → ONDRES → TARNOS → BAYONNE → ANGLET → BIARRITZ → BIDART → GUETHARY
→ SAINT JEAN DE LUZ → CIBOURE → HENDAYE

DEN I – MĚSTO SVĚTEL (11. 7. 2019)

„Pokud vám mohu poradit tři věci, tak za první nevěřte Francouzům, zejména Pařížanům, za druhé nevěřte Google mapám a za třetí – je o dost těžší dostat se z Paříže než do Paříže.“

Nico

Vystoupit v osm ráno na nádraží Bercy-Seines v Paříži po třináctihodinové jízdě autobusem bylo nádherné. Všechno nás bolelo a měli jsme hlad a žízeň. Navíc bylo ošklivé počasí. Velkoměsto proslulé svou krásou připomínalo spíše ukrajinskou Pripjať, nemluvě o odpadcích a zápachu všude okolo. Jeden by řekl, že se město před naším příjezdem jako naschvál zahalilo aurou pochmurnosti. Naštěstí jsem měl Nica, který se rozhodl, že mě rozveselí hned před autobusem. Dobrých deset minut se totiž pokoušel nasadit si batoh na záda obráceně. A když problém vyřešil, pořád bylo zábavné sledovat, jak se mu vzadu za batohem houpe spacák ze strany na stranu. I když měl sedmdesátilitrový batoh, spacák se dovnitř nevešel.

Pošmourná okolní atmosféra se však zlepšila, jakmile jsme přeběhli přes most Charlese de Gaulla. Začaly hezké výhledy na Seinu s lodkami a na úžasnou klasicistní architekturu. Procházeli jsme širokými bulváry, které vystavěl Napoleon III. s baronem Georgesem Eugènem Haussmanem, aby při náhodných lidových povstáních mohly v ulicích střílet kanóny, a směřovali jsme k Eiffelově věži. I když jsem byl původně proti, protože mi taková cesta připadala zbytečně delší. Chtěl jsem začít někde na okraji Paříže. To bychom se vyhnuli městskému ruchu. Ale Nico naopak zamýšlel vyjít od nejslavnější dominanty. A to od doby, kdy se mu jednou ve snu zdálo, jak tam před ní stojíme a on říká: „Nacházíme se v neznámém městě, u nějaké neznámé dominanty a opravdu nechápu, proč je tady tolik lidí.“ Jeho přání jsem tedy respektoval. Navíc jsem o ten zážitek nemohl ochudit ani místní obyvatele. Paříž už totiž zažila Salvadora Dalího, ale Nica tu ještě neměli.

Netrvalo dlouho a začali jsme pronikat do historického centra. Jako první nás čekala nedávno vyhořelá katedrála Notre Dame. Pařížané okolo ní procházeli jako bez života. Opravy byly v plném proudu. Jeřáby pořád něco zvedaly a pokládaly, byla to samá síť a lešení a věčně tam pobíhali lidé v helmách a s vysílačkami v rukou. Přímo před katedrálou pak stály obrovské stany. Byly plné regálů, na nichž ležely nejrůznější části ohořelých sutin.

Bylo stále ještě dopoledne a potřebovali jsme trochu vzpruhu. Čekala nás kavárna. Objednal jsem si oblíbené *café au lait* (kávu s mlékem), a dostal *grand crème* (káva s mlékem, ale servírovaná v misce na polévku). Nico si jako poctivý Ital objednal ristretto. Od té chvíle jsme si při každé návštěvě kavárny neobjednávali nic jiného. Dokonce se mi Nica podařilo přemluvit, aby si stejně jako já pochutnal na předraženém croissantu, a to slovy: „Jsme v Paříži. Dáme si kávu a croissant.“ Bylo to v této kavárně, kdy začalo naše velké záchodové dobrodružství, které nás pronásledovalo celou Francií. Mohli bychom sedět v sebeluxusnějším podniku, s křišťálovými lustry a s obklady z bílého mramoru na zdech, a záchody by tam připomínaly ten z Trainspottingu. Když jsem si tu chtěl odskočit, musel jsem se prodrat hluboko do sklepení, přičemž zpáteční cestu mi zatarasili kuchaři z celého bloku.

Když jsme kavárnu opouštěli, bylo nám trochu lépe. Pořád jsme ale byli zmátožení z dlouhé jízdy autobusem. Procházeli jsme okolo známého Musée d'Orsay, když k nám přiběhly dvě hluchoněmé žebračky s podpisovými archy a prosily o peníze. Dlouho jsme neváhali. Pohlédl jsem na Nica, on zase na mě a padl všeobecný konsensus o tom, že jsme na poutní cestě a měli bychom dělat dobré skutky. Napsali jsme svá jména na archy a podali jim deset euro. Ušli jsme pak asi padesát metrů, když jsem si všiml, že mi v peněžence chybí padesátka. Ošidily nás jak dva největší hlupáky. Ani nedokážu popsat vztek, který mě v tu chvíli popadl. Avšak nezlobil jsem se až tak na ně, jako spíše na sebe. A na ně. První den na poutní cestě, teprve v Paříži, ještě jsme nebyli ani u té Eiffelovky, a už hrozilo, že nebude na jídlo. Marcus Aurelius v *Hovorech k sobě* tvrdí, že lidé nejsou zlí, protože by chtěli, ale že to zapřičiňuje jejich nevědomost. Doufám, že má pravdu. Ale i přes toto blahé stoické uvědomění ze mě chvíli co chvíli vypadla ona nejslavnější polská nadávka. Prosím čtenáře, aby si nás představil spíše jako dva neuvěřitelně pošetilé a naivní mladíky než jako hlupáky bez rozvahy, ač bychom to nikomu nemohli mít za zlé.

Bolest jsme v sobě úspěšně zadusili s tím, že nás čeká ještě mnoho dnů a nesmíme se nad tím pozastavovat, máme-li to celé vydržet. Odmítli jsme několik dalších loudilů a konečně jsme dorazili k Eiffelově věži. Je to hezká stavba se zajímavou historií, ale i tak jsme se oba shodli, že davové šílenství, které se tu odehrává, je nanejuvš nesmyslné. Mačkaly se tu ve frontách tisíce lidí. Kdybychom chtěli nahoru, možná by nám nestačily ani ty dva měsíce, které jsme měli. Chvíli jsme se procházeli okolo pochybných prodejců suvenýrů, až jsme se rozhodli, že bude nejlepší, když Paříž opustíme.

Cesta se táhla podél Seiny. Z nebe zmizely mraky a vysvitlo slunce. Nakonec z toho byla moc pěkná procházka, při níž jsme mohli obdivovat třeba pařížskou Sochu svobody i vysoké moderní stavby. Navigace na Google mapách nás pak v jednom místě trochu zmátla.

„Kam máte namířeno?“ zeptala se milá paní s kočárkem.

„Do Santiaga de Compostela.“

„Aha. Je to daleko?“

„Patnáct set kilometrů,“ řekl jsem po nějaké době, kdy jsem si v hlavě srovnával francouzské číselky.

„Nevíte, kudy bychom se dostali do Les Ulis?“ Naší první zastávkou totiž bylo Les Ulis, město za Paříží, z níž bylo nutné vyjít co nejdříve, pokud jsme nechtěli v noci spát pod mostem.

„Tady musíte jít doprava,“ usmála se paní a ukázala.

Posílení pozitivní energií jsme tedy vyrazili rychlým krokem směrem, který ukázala. „Tam ne, kluci!“ volala na nás pak z dálky, „až tam doprava!“ Kolikrát jsem si přál, aby s námi ta paní šla celou cestu. Ušetřili bychom si tím mnoho komplikací.

Když jsme se chtěli najíst, z důvodu sníženého kapitálu jsme si smutně objednali jeden kebab a hranolky napůl. To jsme tak seděli na patníku a počítali, kolik hranolků snědl ten druhý, abychom se náhodou navzájem neošidili.

Cesta na okraj Paříže nás pak zavedla do lesa, kde jsme zakusili první pořádný výstup do kopce, při němž jsme si uvědomili, v jaké jsme špatné kondici.

DEMAG

FOSELEV

www.foselev.com

AC 250-5

„Můžeme na chvíli zastavit?“ zeptal se Nico.

„Jasně, co se děje?“

„Potřeboval bych si nasadit ponožky.“

„Ty v těch botách chodíš bez ponožek?“

Jakmile jsme se vymotali z lesa, zastavil nás na ulici japonský křesťanský prorok, který daleko více než duchovního spasitele připomínal ambasadora farmaceutických produktů. Vysvětlil nám, že na cestě nebudeme ztraceni, pokud si ve svém srdci poneseme Ježíše, a věnoval nám naučné letáčky. O nějakou dobu později jsme zjistili, že měl pravdu. Měli jsme raději následovat Ježíše než Google Maps, které se nás snažily proradně vylákat na dálnici. Na příšerně frekventovanou pařížskou dálnici. Vkročit tam by nás jistě stálo život.

„Prosím vás, kudy se dostaneme pěšky do Les Ulis?“ oslovil jsem paní, která šla před námi.

„Do Les Ulis? Pěšky? Proč?“ zeptala se zděšeně.

„My jsme poutníci,“ vysvětlil jsem, načež se zatvářila, že vůbec nechápe, o čem mluvím. „Potřebujeme do Les Ulis.“

„Jedině po dálnici. Jinak je to impossible.“

Impossible. Nemožné. To byl přesně náš šálek kávy. Chvíli jsme se celou tu nesmyslnou záležitostí s dálnicemi snažili obejít, a snad by se nám to i podařilo, ale kdo mohl tušit, že za první dálnicí je druhá a za tou zase třetí? Skončili jsme na střeše vícepodlažního parkoviště u velkoobchodu s nábytkem. Kdybychom byli Pařížané, nepochybně by se nám tu i líbilo. Slevy na nábytek? Kdo by to nebral?! Nicméně naše vyhlídky zde byly poměrně horší. Kam oko dohlédlo, tam se táhla divoká dálnice, vlevo, vpravo, všude.

Asi pět set metrů před námi stála benzinová pumpa Shell, od níž vedla cyklostezka. Věděli jsme, že kdybychom se dostali až k ní, cesta už by pokračovala normálně. V tu chvíli jsem vyslovil onu ostudnou myšlenku, že bychom mohli zkusit stopnout auto a nechat se svézt alespoň k té benzině. Skutečně. Jediná další možná cesta by znamenala vrátit se a vzít to přes Versailles. Což by ale celou cestu prodloužilo minimálně o 50 kilometrů. A ani nebylo jisté, kde bychom toho dne spali. Plán byl Les Ulis.

Dlouho jsme přemítali, co s tím, a Nico zničehonic začal ukazovat na silnici první třídy, která se táhla nad dálnicemi a vedla k Shellce. Tvrdil, že tam musí být cesta. Žádnou jsem tam neviděl. Jen auta. Hodně aut.

Nakonec jsme se tam vydali. Sice jsme si pěkně šlápli, ale opravdu to stálo za to. Když jsme tam došli, vedla okolo silnice vyvýšená úzká cesta. Nebyla přitom užší než ta třiceticentimetrová, po které jsme kráčeli vedle jedné rakouské dálnice, když jsme šli do Vídně, takže jsme se hrdinně vydali vpřed. Po pár minutách jsme stáli u benzinky. Najednou byl celý ten „impossible“ úsek za námi. Čekala nás zajímavá klikatice, sestup mezi podivnými ploty s ostnatým drátem, a posléze jsme se skutečně ocitli na nádherné cyklostezce, která nás zavedla až do Bièvres. Paříž byla definitivně za námi.

Na tomto poklidném předměstí jsme chvíli poseděli a pak se vydali dále, načež jsme došli až do jakéhosi místního parku, kde měla mládež zřízené volnočasové centrum. Kromě několika velkých budov, sloužících k provozování všelijakých indoorových aktivit, zde venku chovali koně, kozy a drůbež a okolo louky vedla motokrosová trať. Můžu s klidným svědomím prohlásit, že pokud by takto vypadala volnočasová centra i u nás, nemuselo by se neustále řešit, že někde nějaký nezletilý nezákonně požil cokoliv, co mu přišlo pod ruku.

Zastavili jsme v malém lesíku, který ještě patřil k parku. Vypadalo to, že v něm zůstaneme přes noc. Stanovili jsme si, že abychom přišli do Santiaga 4. září, stačí nám ujít 25 kilometrů denně. A to jsme měli splněno. Roztáhli jsme karimatky. Nico měl jednoduchou rolovačku a já musel nafukovat. Rozhodl jsem se, že si vyzkouším uvázat i hamaku. Tu přílišně těžkou hamaku s moskytiérou a stříškou. Rozmotal jsem ji, jeden konec hodil k jednomu stromu, druhý k druhému a pak jsem si všiml, že jsem doma zapomněl vázací lana. Takže mi hamaka byla úplně k ničemu. To byla další osudová rána, a přitom úplně zbytečná, protože jsem se na cestu balil přes deset měsíců. Takový Nico, který se balil sotva hodinu před odjezdem, si teď ležel na karimatce a cpal se ukrajinskými bonbony.

Protože bylo stále ještě světlo a lesem někdo neustále procházel, řekli jsme si, že raději zkusíme ujít ještě několik kilometrů. Chtěli jsme spát co nejdále od lidí. Začalo se stmívat. Došli jsme na kopec, kde nás čekal první úkol. Zeptat se někoho na vodu. Žádnou jsme totiž neměli a už byla noc. Několikrát jsem si tedy v hlavě řekl francouzskou frázi a pak ji zopakoval jednomu pánovi, co zrovna vystupoval před domem z auta. Ochotně nám naplnil láhve, a my tak mohli pokračovat v naší pouti.

Naše cesta už nás pak vedla jen po spícím předměstí. V takových případech není ani tma překážkou. Snad jedině ve vyhledávání místa na spaní. Ono se totiž ve tmě hůře vidí, takže je složitější takové místo vybrat. Musí splňovat mnoho kritérií. Kvůli karimatkám nesmí být na zemi nic pichlavého. Abychom ráno nebyli příliš mokří, nesmíme spát v trávě, která by byla vyšší než několik centimetrů. Je také lepší být méně na očích. Zároveň je důležité spát někde, kde máme ráno blízko k pitné vodě. Požadavků je samozřejmě i více a většinou není možné splnit všechny. Tomuto uvažování jsme se však naučili až dále na cestě a to metodou pokus-omyl. První večer jsme spali na louce daleko od lidských obydlí, přičemž pařížské předměstí už jsme měli téměř za sebou. A skoro prázdnou peněženku jsem si i s mobilem zastrčil do spacáku. To aby mě náhodou někdo znovu neokradl.

NICO PŘED NOTRE DAME

KROKY: 44 255
ÚTRATA: 2 407 Kč
PŘÍŽ, ISSY LES MOULINEAUX,
MEUDON, BIEVRES, IGNY

DEN 2 – SHERWOOD (12. 7. 2019)

„Lidé rychle zapomínají. Proto si to asi všichni tetují na ruce.“

Nico

Probudili jsme se poměrně brzy. Ale jak jsme se oba shodli, ani jeden jsme toho moc nenaspali. Čas od času okolo nás v noci projela terénní motorka, a když k ránu padla rosa, byla docela i zima. Toho rána jsem si na nohách napočítal celkem sedm puchýřů, ale jen tři nebo čtyři z nich bolely při každém došlápnutí. Udělal jsem totiž typickou začátečnickou chybu – na cestu jsem si vzal nové boty. Od toho momentu jsem si prošel peklem pokaždé, když jsem se musel about. Ale jelikož jsem věděl, že s tím nic nenadělám, snažil jsem se na to nemyslet.

Slunce nám krásně svítilo. Netrvalo dlouho a dostali jsme se ke školnímu kampusu v Orsay. Zde jsme na chodníku užřeli zajímavý úkaz. Kovová mušle. Šlo snad o symbol svatojakubské poutě? Nakonec jsme usoudili, že to není možné, že Santiago je na to příliš daleko. A trvalo asi 500 kilometrů, než nám došlo, že to skutečně byla první značka na naší cestě. Byla to svatojakubská hřebenatka.

Ještě jsme si v důsledku nepochopení mapy udělali drobnou zacházku a pak jsme prošli nádherným lesním parkem, který se táhl dolů z kopce. Na některých stromech visely papíry s po přírodě roztouženou přírodní lyrikou. Jakmile se nám podařilo dostat dolů, což občas poměrně komplikovaly puchýře, usadili jsme se v kavárně. V ní jsem zjistil, že už mi na účet došla výplata a že se nám možná přece jenom podaří přežít několik nastávajících týdnů. Tím podstatně polevil stres a mohli jsme si v klidu vychutnat svou kávu. Byla vynikající.

Klikatou cestou jsme se dostali do malého a pěkného centra městečka Orsay, kde jsme si skočili do krámku pro jídlo. Prodavači bylo hned jasné, že nejsme zdejší, a dal se s námi do řeči.

„Odkud jste?“

„Z Česka.“

„Odkud?“

„Z České republiky.“

„Československo?“

„Přesně tak.“

„A kam jdete?“

„Do Santiaga.“

„Kam?“

„Do Santiaga de Compostela.“

„Do... Kam?“

„Do Španělska.“

„Z Československa?“

„Z Paříže.“

NICO V PLNÉ VÝBAVĚ

Protože jsme si s pánem moc nerozuměli, pobrali jsme toustový chléb, sýr, mortadellu a odebrali se do místního parku, kde jsme poobědvali s výhledem na volavky v jezírku.

Dlouhá cesta nás rychle uvedla do prazvláštního stavu. Oba jsme velcí milovníci ironie a absurdna, netrvalo tedy dlouho, než jsme si mezi sebou začali hrát na Francouze. Co to znamenalo? Úplně vše, jen nic dobrého. Odpadly veškeré fráze jako „prosím“ a „děkuji“. Požádal jsem Nica, aby mi něco podal, a on to po mě hodil, nejlépe tak, abych si pro to musel jít co nejdále. Vše vyvrcholilo ve chvíli, kdy jsem Nicovi schválně neřekl, že jde s otevřeným batohem. Avšak vzhledem k tomu, že šlo právě o kapsu, kde měl uloženou veškerou elektroniku, rozhodli jsme se od této pošetilé formy humoru raději upustit.

Celá naše výprava se doposud ubírala k městu Les Ulis. Jenže když jsme se dostali do vesnice Gometz le Châtel, došlo nám, že ho vlastně obcházíme. Jen s trpkostí jsme překousli, že na vlastní oči nespátříme onu bájnou džungli panelových domů, přičemž jsme se konejšili průpovídkami o tom, že jsme tam stejně nechtěli. Čekal nás výšlap do obrovského kopce a Nico dospěl k závěru, že už prostě není možné, aby se mu v takovém terénu vzadu za batohem houpal spacák. Kari-matka šla ven, zezadu si zavěsil solární nabíječku a nakonec se mu spacák podařilo nacpat dovnitř.

V dalším úseku jsme poprvé zakusili, jaké to je být bez vody. Je to nanic. Rezignovaně jsme se usadili na písčitou pěšinu u lesa. Dojídali jsme zbytky toustů s mortadellou a já si zde zadrnkal na ukulele. Jenže žízeň zvítězila. Vydali jsme se do další vesnice. Cesta vedla podél koňských ohrad. Koně nás pronásledovali, vyzývavě ržáli a hrabali kopýtky, čímž naznačovali, že se chtějí projet. Jenže my museli jít pěšky.

V prosluněné vesnici Forges les Bains nám paní velmi ochotně poradila, kde najdeme restauraci, ale její rady nám vystačily jen za první odbočku.

„Je tímto směrem restaurace?“ zeptal jsem se pána, který se zrovna s dcerou vracel domů.

„Není,“ řekl pán, ale Nico mi v tu chvíli sdělil, že by tam podle Google map měla být jedna s názvem l’Arome.

„Není tam l’Arome?“

„Ta tam je, ale je zavřená.“

„Není tu nějaká další?“

„To nevím,“ pokrčil rameny.

Všechno přitom nasvědčovalo tomu, že v těchto místech bydlel. Bylo to přinejmenším zvláštní. Snad to celé spadalo do francouzské mentality, kdy se nikomu nechce nic řešit. Vydali jsme se tedy naslepo opačným směrem. A vyplatilo se to. Narazili jsme na jednu noblesně působící restauraci. Až jsme váhali, jestli tam vůbec můžeme vkročit. Ale řízení opět zvítězila, a tak jsme se usadili u stolu na zahrádce. Přišla k nám mladá servírka.

„Máte rezervaci?“ zeptala se.

Zavrtěli jsme hlavou.

„Počkejte prosím.“

Odešla a po pár minutách místo ní přišla provozní. Začala nám vysvětlovat, že si stůl už někdo zarezoval, ale ať tam klidně posedíme a objednáme si. Požádali jsme tedy o vodu a o dvě kávy. Kávu jsme vypili rychle, a protože už jsme měli vodu, byli jsme připraveni zaplatit a odejít. Ale nikdo z personálu už nepřišel. Čekali jsme něco přes hodinu, když se k našemu stolu konečně vrátila provozní. „Už musíte jít pryč,“ řekla jenom a vytratila se dříve, než jsme stihli cokoliv odpovědět. Bylo to dokonale matoucí. Až o několik týdnů později jsme se na internetu dočetli, že ve Francii nefunguje obsluha u stolů. Že se host musí zvednout a dojít k pultu, případně může obsluhu přivolat slovy „s’il vous plaît“.

Nedalo se nic dělat. Čekáním v restauraci jsme ztratili hodně času a teď už začínal dlouhý proces stmívání. Vydali jsme se mezi poli a lukami. V životě jsem neviděl tolik koní jako tady ve Francii. Snad každý si zde choval své vlastní stádo. Došli jsme až k něčemu, co jsme od té doby označovali jako „Sherwood“. Ač bylo všude okolo stále světlo, cesta nás vedla do lesa, ve kterém už byla naprostá tma. Byl hustý a rozlehlý. Byl to přesně ten typ lesa, který bývá ve filmech, kde figurují začarované hvězdy. Asfaltka zanikající pár metrů před očima a koruny stromů tak blízko u sebe, že nepropustí ani jediný pramínek světla. Museli jsme tudy jít se svítilnou a ani jeden z nás se necítil příliš dobře. Přesně kvůli takovému místu se začalo říkat ono pověstné „kdo se bojí, nesmí do lesa“, což byla shodou okolností i věta, která zazněla z úst jistého Františka Jera, když se v Třebíči na náměstí Nicovi pokoušel ukrást sluchátka. Tímto děsivým temnem jsme se táhli několik kilometrů. A když jsme se konečně dostali ven, už byla tma i tam. Užili jsme si procházku okolo luk, kde jsme v dálce spatřili divoká prasata, a pak průchod cikánskou osadou, kde jsme přitahovali nežádoucí pozornost. Nico každou chvíli zdůrazňoval, že je v takové chvíli nutné přijímat cukry, takže jsme přezvykovali ukrajinské bonbony. Když jsme tuto oblast konečně opustili, musím přiznat, že nám spadl kámen ze srdce. Prošli jsme okolo poslední koňské ohrady, kolem lesa Angervilliers, až jsme zastavili u obrovského hliněného náspu u silnice. Za ním se schovával malý betonový plácek, který nám té noci posloužil jako noclehárna.

KROKY: 35 219
ÚTRATA: 283 Kč

PALAISEAU, ORSAY, GOMETZ
LE CHÂTEL, FORGÈS LES BAINS,
ANGERVILLIERS

DEN 3 – LE MOULIN (13. ČERVENCE 2019)

„Za zeptání nic nedáš.“

Nico

Ráno mě kromě hezkého pohledu na okolosilniční krajinu čekal i hrozivý pohled na zdevastované nohy. Dal jsem se do jejich čištění. Nico si mezitím přeskládal celý batoh, aby v něm měl věci uspořádané co nejsymetričtěji. Jenže to by bylo, aby se mu od té doby nesl batoh dobře. Po celých ramenou mu pro jistotu vyskočila vyrážka z potu, takže vzhledem trochu připomínal leguána.

Následovala cesta v pořádném horku, přičemž nám opět došla voda. V takovou chvíli je lepší na nic nemyslet. Snažil jsem se odreagovat albem Jonnyho Greenwooda, které složil pro film *There Will Be Blood*, a poslouchal jsem jej až do té doby, než jsme došli ke statku, kde chovali koně. Stáli jsme před ohromnými vraty a viděli nějaké místní. Poněkud nesměle jsme se domlouvali, kdo s nimi půjde promluvit. Veškeré domluvy byly ale zbytečné, protože na nás vzápětí vyběhla rozzuřená smečka velkých jednohlavých psů. Výhružně štěkali a běhali okolo nás v kruzích. Naštěstí asi zaznamenali mé puchýře a Nicovu vyrážku, načež se rozhodli, že si dnes přece jen dají k obědu něco jiného, takže nás nechali odejít se stejným počtem končetin, s jakým jsme přišli.

Vše se zlepšilo, jakmile jsme dorazili do města Dourdan. Milá paní nám poradila, kudy se dostaneme do obchodu. A vzhledem k tomu, že jsme měli dost času, rozhodli jsme se, že se ještě předtím půjdeme pořádně najíst, protože od poslední svačiny uběhlo více než dvacet čtyři hodin. Zastavili jsme v místním kebabu. Tato zařízení pro nás byla jako dělaná. Nemuseli jsme se stydět, že vypadáme příšerně. Bývaly tam elektrické zásuvky a samotný kebab, ke kterému dávali zdarma hranolky a chlazený nápoj, obsahoval všechny nutriční hodnoty, které naše těla potřebovala.

První sousto působilo jak božská ambrózie. Během hodokvasu jsme se dali do řeči s cyklistou, který si zrovna tak jako my dopřával u vedlejšího stolu.

„Kterou z poutních cest se tam dole vydáte?“ ptal se.

„To ještě nevíme.“

„A kde dnes plánujete spát?“

„To taky ještě nevíme.“

Cyklista se pak vydal po vlastních kolech a my jsme zůstali s obsluhou. Byli to dva kluci jen o něco starší než my sami. Slyšeli, jak jsme se bavili s pánem. Ukázalo se, že si prvně mysleli, že jsme také cyklisti. A když se dozvěděli, že jdeme pěšky, nechtěli nám věřit. Jeden se rozpovídal o tom, jak nedávno procestoval Prahu, Budapešť a Berlín, a druhý nám vnutil další karafu chlazené vody, abychom neodešli s žízní.

Protože jsem zapomněl, kde se nachází supermarket, na který jsem se předtím ptal té milé paní, museli jsme začít sondovat.

„Kde najdu supermarket prosím vás?“ ptal jsem se.

„Támhle běžte dolů a jste tam,“ vysvětlil pán.

Rada nás zavedla na náměstí, kde ovšem žádný supermarket nebyl. Jen velký nepořádek, spousta prázdných krabic a lidé, co hadicemi postříkovali dlažební kostky.

„Kde je tu supermarket?“ zeptal jsem se jednoho z nich.

„Před chvílí skončil,“ řekl a v tom momentě mi to došlo. Místo toho, abych se ptal na „supermarché“, což je supermarket, jsem se ptal na „marché“, což je trh. Takže jsme došli na vyklízející se tržnici.

Po dalším už úspěšném sondování a po zdárném nákupu v našem prvním francouzském supermarketu Super U jsme prošli celé historické centrum. Zdejší dominantou byla nepochybně masivní pevnost Château de Dourdan, kterou tu postavili ve 13. století. Jejím nejznámějším obyvatelem byl Étienne de Vignolles, zvaný La Hire, jenž během stoleté války bojoval po boku Johanky z Arku.

Další pokračování bylo krajně nepříjemné. Měli jsme nakoupeno a batohy ztěžkly k neúnosnosti. Něco muselo ven. Při první příležitosti jsem se tedy s lítostí v srdci zbavil nepoužitelné hamaky. Nico se zbavil 1 kg proteinového drinku v prášku a ručníku s tím, že se stejně v nejbližší době pravděpodobně nebudeme umývat.

Při příležitosti zastávky jsem se rozhodl propíchnout první puchýř. A to i navzdory všem článkům na internetu. To je velmi zajímavé. Do Google vyhledávače jsem natukal „prasknout nebo neprasknout puchýř?“ a hned první dva články si odporovaly. Jenže já už s ním nemohl chodit. Puchýř se nacházel na horní straně malíčku a byl tak nafouklý, že si Nico neodpustil vtipkování na téma, že ten malíček vypadá, jako kdyby si nesl svůj vlastní batoh. Prořízl jsem ho nahřátým nožem, důkladně opláchl vodou a nakonec vydezinfikoval Alpou. Poté jsem si oblékl nové ponožky. A můžu s klidem prohlásit, že se mi od té doby šlo podstatně lépe a že jsem žádnou infekci nedostal. Takže pokud se někdy dostanete do podobné situace, určitě neváhejte udělat to samé.

Cesta nás pak vedla několik hodin podél silnice mezi obilnými a slunečnicovými poli. K tomu všemu bylo příšerné horko a zase docházela voda. Nico, který s sebou neměl pokrývku hlavy, šel skoro v mdlobách, a dokonce se jednou svalil do příkopu. I když, jak nad tím přemýšlím, asi není potřeba zmiňovat, že to bylo omylem. Kdo by se do příkopů svaloval schválně? Sice jsem mu na chvíli půjčil svoji kšiltovku a na oplátku si půjčil jeho řídicí brýle, abych věděl, jaké to je pozorovat svět přes žlutý filtr, ale oběma nám bylo jasné, že musíme co nejdříve sehnat další pokrývku hlavy.

Celá dnešní cesta směřovala do vesnice Ardel, ale ani tam a ani nikde po cestě nebylo možné sehnat vodu. V malé vesničce Chatignonville jsme se tedy zbědovaně usadili na trávník a začali přemýšlet, jak to uděláme. Bylo zřejmé, že se musíme na vodu někoho zeptat.

Ještě chvíli jsme tam seděli a čekali, až jsme nakonec zahlédli paní se psem.

„Je možné koupit tady někde vodu?“ zeptal jsem se jí.

„Koupit vodu? Tady? Zapomeňte!“ zvolala se smíchem.

